

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна польська література (XX століття)

Перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма

«Польська мова і література та англійська мова»

Спеціальність

035 Філологія

Спеціалізація

035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-польська

Галузь знань

03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2024р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Сучасна польська література (XX століття)
Викладач (і)	Спатар Ірина Миколаївна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	iryna.spatar@pnu.edu.ua ;
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Можливі консультації через мережу Інтернет за попередньою домовленістю (Zoom).

2. Анотація до навчальної дисципліни

Запропонований курс є додатковою вибірковою дисципліною, що розширює і поглиблює знання з історії польської літератури і культури. Курс присвячено вивченню творчості ключових письменників XX століття на тлі важливих історичних подій, які мали великий вплив на формування проблемно-тематичного вектора художніх текстів. Теми лекційних і практичних занять сфокусовано на аналіз ідеологічних, поетикальних, жанрових трансформацій, а також появу нових тематичних орієнтирів, що сприяли кристалізації й утвердженню нової гуманістичної ідеології й виняткової позиції людини, її взаємозв'язку з історією, мистецтвом, зокрема літературою. Курс передбачає аналіз й осмислення художніх текстів, мистецьких пошуків польських митців слова зазначеного періоду у контексті вивчення динаміки польського літературного процесу й ознайомлення з основними філософськими теоріями, національним і світовими культурними явищами.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета дисципліни – ознайомити студентів з домінуючими тенденціями і явищами в польській літературі XX століття, філософськими поняттями й історико-мистецькими трансформаціями, що впливали на формування основних літературних принципів та змістових стратегій зазначеного періоду; навчити аналізувати літературні твори, осмислювати їх художню своєрідність, особливості стилю й поезики, які віддзеркалюють поступовий розвиток сучасної польської літератури, розкривають її винятковість та важливість для становлення як національного, так і світового культуротворчого процесу.

Ціллю даної дисципліни є підготовка філологів, здатних розв'язувати

складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з історії польської літератури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішного навчального процесу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології та перекладу (лінгвістики, літературознавства, фольклористики та літературного краєзнавства) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства.

ЗК 3: здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4: здатність бути критичним, самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних контекстах.

ЗК 6: здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8: здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 10: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 2: здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, теорію та історію, функції, рівні.

ФК 8: здатність вільно оперувати лінгвістичною і основними літературознавчими термінами для розв'язання професійних завдань.

ФК 12: здатність до організації як усної, так і писемної ділової комунікації.

Програмні компетентності:

ПРН 2: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3: організувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти.

ПРН 6: використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 8: знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова.

ПНР 11: знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
VII	035 Філологія	IV	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Współczesna literatura polska na tle wydarzeń historycznych.	2		4
Тема 2. Współczesna literatura polskaw latach 1945-1949. Holokaust i Zagłada w twórczości polskich pisarzy.	2		4
Тема 3. Tendencje artystyczne i światopoglądowe w twórczości poetyckiej Cz. Miłosza i Z. Herberta.	2		4
Тема 4. Twórczość W. Szymborskiej – laureatki nagrody Nobla.	2		4

Тема 5. Współczesna polska literatura emigracyjna.	2		4
Тема 6. Twórczość i literacki sukces Olgi Tokarczuk.	2		4
Тема 7. Tragizm wojny i okupacji w liryce przedstawicieli «PokoleniaKolumbów»		2	4
Тема 8. Literaturafaktu: «Medaliony» Z. Nałkowskiej.		2	4
Тема 9. Współczesnydramatpolskiwlatach 1944-1949.		2	4
Тема 10. Poezja Czesława Miłosza.		2	4
Тема 11. Poezja egzystencjalna Z. Herberta.		2	4
Тема 12. Liryka Wisławy Szymborskiej.		2	4
Тема 13. Powieść- parabola w twórczości J. Andrzejewskiego.		2	4
Тема 14. Realizm magiczny w powieści Olgi Tokarczuk «Prawiek i inne czasy»		2	4
Тема 15. Reportaż w twórczości Ryszarda Kapuścińskiego.		2	4
Загальна кількість сть годин	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів, що є сумою балів за виконання письмових завдань та усних відповідей. Складання заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 100 балів, мінімум 50 балів). Оцінювання здійснюється у формах поточного та підсумкового контролю за національною та ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи.

	Студент, який не набрав 50 балів, студент користується повторним правом отримати залік за талоном №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
Вимоги до письмових робіт	У рамках курсу студент має брати участь у практичних заняттях, виконувати письмові завдання у формі тестів на платформі d-learn.pnu.edu.ua .
Практичні заняття	Оцінюється робота на усіх 9 практичних заняттях упродовж семестру за 10 бальною шкалою. Оцінюється володіння теоретичним матеріалом, вміння вести дискусію з проблемних питань та здатність виконувати письмові практичні завдання.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент є допущеним до підсумкового контролю з дисципліни «Сучасна польська література (XX століття)», якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, і набрав не менше 50 балів.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік .

7. Політика навчальної дисципліни

Мова проведення курсу польська. Студент має можливість відвідувати лекції та практичні заняття, а також користуватися матеріалами щодо курсу на платформі дистанційного навчання.

Академічна доброчесність. Списування та користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування чи виконання письмових завдань є недопустимими та призводять до незарахування результатів відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#).

Відвідування занять. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (зокрема на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студент зобов'язаний відвідувати практичні заняття, а також виконувати самостійну роботу, необхідну для підготовки до практичних занять. Пропуски практичних занять без поважних причин впливають на рейтинг студента, оскільки зменшують кількість балів, які виводяться шляхом додавання оцінок, отриманих студентом на практичних заняттях. Студент, який пропустив практичне заняття з поважної причини, має право на відпрацювання цього практичного заняття під час консультації. При виставленні рейтингового підсумкового балу враховується присутність студента на заняттях, активність студента під час занять та відпрацювання занять, пропущених з поважної причини.

Студенти, які не набрали 50 балів за рейтингом, заліку за відомістю №1 не отримують. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент/студентка

користується повторним правом скласти залік за відомістю № 2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань) або за відомістю № 3 при комісії.

Навчання за індивідуальним графіком. Студенти, що навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно та виконують тестові завдання в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)

Неформальна освіта. Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udeму, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.](#)

Повторне вивчення дисципліни. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

8. Рекомендована література

1. Antonik D. Autor jako marka. *Teksty Drugie : teoria literatury, krytyka, interpretacja*. 2012.Nr 6 (138), S. 62-76. URL:http://rcin.org.pl/Content/48373/WA248_65752_P-I-2524_antonik-autor.pdf(dostęp: 01.01. 2023)
2. Bartelski L. *Polscy pisarze współcześni 1939-1991*. Leksykon. Gdańsk, 2000. 499 s. URL: <http://biblioteka.kijowski.pl/bartelski%20leslaw.m/pisarze.pdf> (dostęp: 01.08. 2024).
3. Browarny W. Delymaty literatury polskiej po 1989roku. *Prace literackie XI.VII*. 2007. S. 232-248. URL:[file:///C:/Users/Admin/Downloads/13_browarny%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/13_browarny%20(1).pdf)(dostęp: 01.08. 2024).
4. BurkotStanisław. *Literatura polska w latach po roku 1939*. Warszawa 2006. 505 s.
5. Grigorova M. Legenda – obraz – apokryf. Przesłania Paola Uccella w utworach Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i Olgi Tokarczuk URL:http://www.swiatyslowo.ath.bielsko.pl/sis16/10.grigorova-legenda_obraz_apokryf.pdf(dostęp: 01.08. 2024).
6. Matuszewski Ryszard. *Literatura polska 1939-1991*. Warszawa, 1992. 503 s.
7. CzaplińskiP. Wyzwaniaprozypolskiejlatdziewięćdziesiątych. URL: <https://www.msz.gov.pl/resource/9f934e6b-0a8a-4d4a-9935-28154b4ef1bf>(dostęp: 01.08. 2024)
8. Wisława Szymborska – tajemnicza, ale uwielbiana URL:<http://przewodnikpoetycki.amu.edu.pl/encyklopedia/wislawa-szymborska>(dostęp: 01.01. 2023).
9. Tadeusz Borowski. Primo Levi. *Prze-pisywanie literatury Holocaustu*URL:http://www.academia.edu/10334442/Tadeusz_Borowski_Primo_Levi_Prze-pisywanie_literatury_Holocaustu(dostęp: 01.08. 2024)
10. CzaplińskiP., Śliwiński P. *Literatura polska 1976-1998*. Przewodnik po poezji I prozie. Kraków 2002. 428 s.

11. Jarosiński Z. *Literatura lat 1945-1975*. Warszawa, 2002. 203 s.
12. Nasiłowska A. *Trzydziestolecie 1914-1944*. Warszawa, 1995. 215 s.
13. *Przechadki po polskiej literaturze najnowszej* \ red. Grądziel-Wójcik J., Jastrzębska J., Popeć Z. Poznań, 2019. 315 s.
14. Stabro S. *Literatura polska 1944-2000 w zarysie*. Kraków, 2005. 203 s.
15. Potaczek K. Recepcja „Cesarza” Ryszarda Kapuścińskiego w szkole średniej URL: http://www.kapuscinski.info/pobierz/katarzyna_potaczek.pdf (dostęp: 01.08. 2024).

Викладач:

к.ф.н., доц. Спатар Ірина Миколаївна